

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

Ca. v. Duo esse p[re]cipua que milite[m] faciunt: delectu[m] scilicet: & sacrame[n]tum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](#)

saltu/cim velocibus cursu:cum validis vecte certabat. Neq; enī ille aliter potuisset par esse sertorio:nisi se & milites suos frequētibus exercitiis p̄parasset ad prelia. Recedendi/auscultādi inslēlendi ars non mediocris est:cuius beneficio illa seruratur caute la/vt miles ad inferendum vulnus:sic insurgat in hostē:vt eidē ex aliqua parte non pateat ad plagam. Exercitum natandi per cōmodū est:cum i terrestri prelio vel nauali:quid cui necessitas paret nemini perspicuum sit:nec est prōptum quēpiam arte quaz non didicit a periculis expediri. Missiliū quoq; vſ? est maxim⁹ quib⁹ hostis eminus leditur aut terretur & exercitio eorum la certis robur accrescit:& iaculādi peritia acquiritur atq; vſ?. Hoc aut tanti exercitii assidua meditatio conferebat. vt in tumultu bellico vtiliter versarentur intrepidi/qui in pace fuerant tā studiōse instructi. Filias quoq; legitur pfatus augustus sic in lanificio fecisse iſtrui/vt si preter spē eas in extremā paupertatem fortuna piecisset:vitā possent arte/deductis facultatibus exhibere. Nam & nēdi texendi & acū excēndi:vestesq; formandi fin gendi & cōponendi non modo artem/sed vsum habebant & cōsuetudinē. Vtiq; qui oīa non indulgebat virginib?: nequaq; p̄mittebat milites oīari:quorū professio instituta est ad laborez. Nec credo eiū de molliori habitu militū gloriari:ad quez nisi se ueriori vultu & honestiori habitu accedere filia nō audebat. Lut canus breui quodā preconio cōmēdat cathonē & militiā romānorū:adiūcīes inter cetera q̄ ei vestiri fuerat preciose/hirtani mēbra super romani more quiritis induxisse togam. Q uod pfecto non diceret nisi durioris toge vſus de quiritum consuetudine processisset. Sed modo qui in molibus vētiuntur in domib⁹ regum sunt/immo in castris:& sic ad bella procedunt: quasi ad nuptias dealbati. Magnis antique militie p̄uilegiis se tuentur quā in eo imitantur plurimū q̄ iura ignorat. Et hoc quidem tolerabile esset nisi eque diuinās & humanās contēnerēt leges. vt velis nolis satirici illud tibi frequenter occurrat. Diuomaches ego sum:suffla sum candid⁹ esto. Dum nō deterius sapiat pan nutia baucis. Cum bene discincto cantauerit ozima verne.

Duo esse precipua que militem faciunt/scilicet delectum & sacramentum.

Capitulum. V.

SA
C E me tamen putas iūmicari militie & vitia persona rum in officia retorquere. Ego patrocinit̄ ei⁹ quouis renitente suscipio:& eaꝝ auctore dñō sufficiētissime excusabo. Professio nāq; tam laudabilis est q̄ necel

De filiabus
augusti,

Cathonis
laus.

Matth. xj.

Versus.

saria / & quā nemo vitupare potest salua reuerētia dei a quo est
instituta. Veteris testamenti reuelue seriē & inuenies ita esse
vt dico. Nihil enim ad rem pertinet / si isti preuaricātur: qm̄ eis
lex militie posita nō est: nec aliquis eorū vt recte loquamur mi-
lies est. Lege libros tam ecclesiasticos q̄ mundanos quibus agi-
tur de remilitari: & manifeste duo iuuenes esse que militem fa-
ciunt / electionē & sacramentū. Hec enī duo cōia sunt his qui spi-
ritualē & corporalē militiā exercēt. Hos enī ad ministeriū alta-
ris & cultū ecclesie vocat lingua pontificis: illos ad defensionē
reipublice eligit lingua ducis. De quibus officiis locis suis q̄les
& q̄liter ad alterutru officiū eligēdi sint maiorū scripta declarāt.
Sed quia nunc secularis militia nō satur in manibus vel vegeti
renatus super electiōe militū audiatur. Ait ergo. In hoc totius
reipublice salus nō tititur: vt tirones non tr̄n corporib⁹: sed etiam
animis p̄stantissimi delegantur. Vires regni & romani nois fū-
damentū in prima delectus examinatiōe cōsistunt. Nec leue hoc
putetur officiū / aut passim quibusq̄ mandandū qđ apd vetes
inter tā varia ḡna nō tutum p̄cipue p̄stat esse laudatū. Iuuentus
enī cui defensio p̄uinciarū imminet & moribus excellere de-
bet & virib⁹. Honestas enī idoneū militē reddit / & verecūdia
dum phibet fugere: sepe facit esse victorem. Quid enī p̄dest si
exerceatur ignobilis / si plurib⁹ stipendiis moref in castris? Nū
quid exercitus pficit in tēpore belli cui⁹ improbabidis tironibus
claudicauit electio? Et quātū vſu expimētoq̄ didicim⁹: hic tot
vbiq̄ ab hostibus illate sūt clades: dū lōga pax militē incuriosi⁹
legit. dū inutiles quiq̄ ciuilia sectatur officia / dū in dictis possel-
lantur armis quales dñi habere fastidiunt. A magnis ergo vi-
ris / magnaq̄ diligentia idoneos cōuenit eligi tirones. Cū nō di-
ligēs electio iudicio fuerit approbata: signādi sunt: & ascribēdi
militie q̄ ad ea inueniētur idonei. Nā & velocitas requirēda est
& robur & vtrū armorū disciplinā quis ediscere valeat: & an ha-
beat cōfidētiā militarē. Pleriq̄ enī quāvis nō iprobabiles videā-
tur specie / tr̄n experimētis cōprobātur indigni. Repellēdi ergo
min⁹ vtile: & in loco eorū strēnuissimi subrogādi. In omī enī
cōfictu nō tam p̄dest multitudo q̄ nōtus / in qua exploranda for-
māda & pmouēda ducis nōtitur tam opera q̄ iudiciū. Signatis
nāq̄ tironibus p̄ quotidiana exercitiā armorū est demonstran-
da doctrina: vt leui armatura & grāni terra. item & pelago / pe-
dites sint an equites strenuum militem possint implere.

p